

5 kultur
Feirer Olav H.
Hauge på fransk

24 folk
Dagbok fra
en krigsseller

26 byen
Søkkvåt
båtmesse

kultur & folk

TEAMARBEID: – Dette skal bli en innerskjermer til en lampe, forklarer glassblåseren Beate Eien. Den dyrprøde klumpen er blitt en glødende glasskule. Assistent Samantha Read (til h.) står klar til å hjelpe. FOTO: RUNE BERENTSEN

Gløder for GLASS

Neste helg åpner en av verdens mest prestisjetunge designutstillinger i London. Da er den bergenske glassblåseren Beate Eien og assistent Samantha Read på plass med egen stand. »»»»

Tilbudene gjelder fra 20. september til 2. oktober 2010 • www.bunnpris.no – mobil.bunnpris.no – facebook.com/bunnpris.no

NORWEGIA 1 kg TINE 59⁹⁰	RØKTE KJØTTPØLSER Kløverkjøtt 840g. Pr.kg 35,59 29⁹⁰ pr.pk	FÅRIKÅLKJØTT AV LAM Først price - Ferskvare 49⁹⁰ pr.kg	FERSK KJØTTDEIG Kløverkjøtt 400gr. pr.kg 49,75 19⁹⁰ pr.pk	BUNNPRIS
---	---	--	---	-----------------

kultur og medier

Nyhetsleder kultur
Guro Istad
 tlf. 55 21 45 72 – epost: kultur@bt.no

NESTEN FERDIG: Når Beate Einen har pusset og stelt sylindren, skal den bli innerskjerm i en eksklusiv, munnblåst lampe-kuppel.

ERFARING: Beate Einen ser på fargenyansene hvor varmt glasset er. – 20 grader varmere og det hele hadde kollapset, sier hun. Assistent Samantha Read er klar hvis det skulle bli behov for

Mandag pakker Beate Einen ned den siste lampeskjermen og setter nesen mot London og designmessen 100 % Design. Hun må bare bli ferdig med den aller siste lampen.

Puster liv i lampene

**KARI FAUSKANGER
 RUNE BERENTSEN (foto)**
 kari.fauskanger@bt.no

Den bergenske glassblåseren har allerede sendt av gårde en palle med 100 kilo glass.

Beate Einen ruller og ruller en lang stang med en liten glassklump i den ene enden. Så putter hun den inn i den glødende ovnen. Sekunder etterpå tar hun den ut igjen. Den dyprøde klumpen er blitt en glødende glasskule.

– Dette skal bli en innerskjerm til en lampe, forklarer glassblåseren, mens hun fortsetter å bearbeide glasset. Assistent Samant-

ha Read står klar til å hjelpe. De to er utdannet i Sverige og begge er hektet på glassblåsing. Sammen utgjør de et godt team.

Egen stand

Dette har vært årets viktigste uke for Beate Einen. Neste helg åpner en av verdens mest prestisjetunge designutstillinger i London. Da er hun og Samantha på plass med egen stand.

Bare synd at ovnen i verkstedet på S12 fant det for godt å slå seg vrang en natt akkurat denne uken. Da ble den for kald for glasset – bare 800 grader før de fikk ordnet feilen.

– Det kunne vært verre. Ovnen kunne blitt ødelagt. Da kunne det blitt blåsepause i en måned, sier hun.

Viktig å vise seg

Nå holder ovnen 1150 glødende grader og glassproduksjonen går for fullt. Det blir lange dager og lite søvn den siste uken, selv om Einen har jobbet mot London-visningen i hele år.

Beate Einen deltok på 100 % Design i fjor også.

– Jeg synes jeg fikk gode tilbakemeldinger i fjor og knyttet mange kontakter, men det kom ikke noe konkret ut av det, sier hun.

Hun mener det er nødvendig å vise seg frem flere ganger på et slikt arrangement for å bli lagt merke til av produsenter og gallerier.

Koster mye

Hun er ikke med på den norske standen «100 % Norway 2010», men har egen stand sammen med den danske glassblåseren Marie Repten.

Einen regner med at det koster henne ca. 90.000 kroner å delta på designmessen. Da inkluderer hun 32.000 kroner som hun har betalt i depositum for et eventuelt momskrav i Storbritannia. I ver-

ste fall kan de pengene gå tapt. I fjor fikk hun stipend fra Sparebanken Vest. Pengene brukte hun til å dekke deltakelsen på utstillingen. I år har hun fått en del støtte fra Utenriksdepartementet, men ingen ting fra Bergen kommune eller Hordaland fylke. Utalige stipendsøknader er sendt. Også de uten resultat.

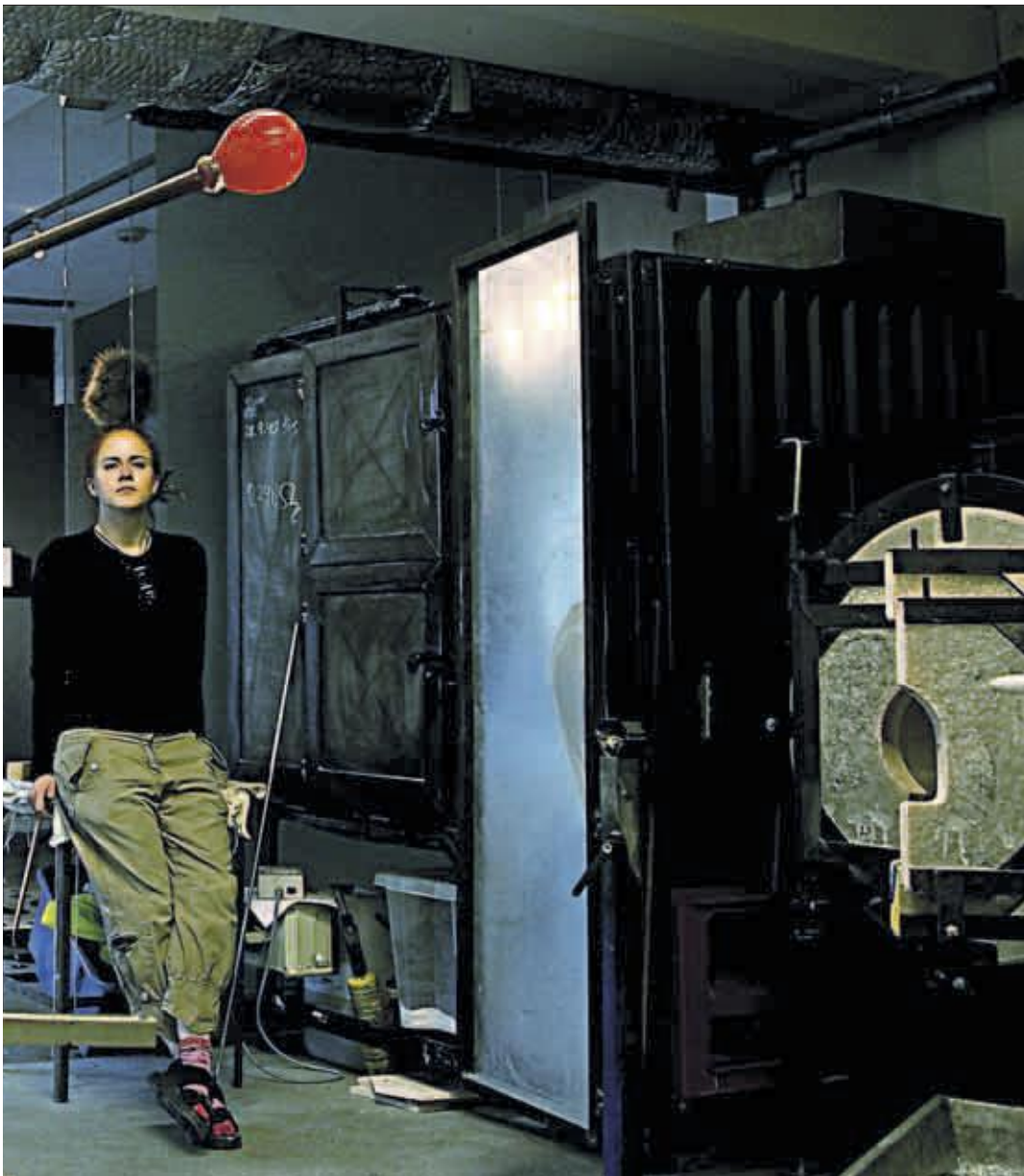
– Det er viktig å komme seg ut for å se hva som rører seg, sier hun.

Spennende miljøer ute

Einen synes norsk glasskunst ofte er kjedelig og tradisjonell.

– Det er mer spennig både i

bt.no/bergenpuls: Les mer om kulturnyheter, film, musikk, litteratur, spill, tv, scene og utstilling

r et ekstra par hender.

fakta

London Design Festival

- Arrangeres 18.–26. september.
- Over 200 utstillinger og andre begivenheter 150 steder over hele byen.
- Utstillingen «100 % Design» foregår på Earl's Court helgen 23.–26. september.
- På Norges stand «100 % Norway 2010» vises norsk møbel- og interiørdesign av bl.a. Olav Eldøy, PETER Opsvik, Cathrine Maske og Daniel Rybakken.
- Beate Einen har utdanning i glassdesign og glassblåsing fra bl.a. England og Sverige.
- Jobber i S12 verksted i Skostredet, visningsplass og atelier på Bryggen.
- Viser lamper og skåler på «100 % Design» neste helg.

Sverige og Danmark, synes hun og tror at det blant annet henger sammen med at Norge ikke har en egen glassblåserutdannelse. Dessuten er det både dyrt og tidkrevende å lage glass.

Einen regner seg som håndverker. Hun gjør alt fra grunnen av. Hun har selv tegnet lampene og utviklet og bygget formene hun lager dem i. Nå blåser hun liv i selve glasset.

– Arbeidet med glass tar ca. 30 prosent av tiden, anslår hun.

Drømmen er å jobbe sammen med en god industridesigner og lage gjenstander som kan settes i serieproduksjon.

FORM: Det glødende glasset formes i en gipsform som Beate Einen har bygget selv.

– Jeg har så mange ideer og elsker å jobbe med belysning, sier hun mens hun prøver å forklare hvordan hun tenker seg selve lampeoppheget.

– Jeg tror jeg gjør ting litt tungvint, sier hun.

Norsk samtidskeramikk i Paris

Beate Einen er ikke den eneste bergensbaserte kunstneren som drar utenlands denne høsten. I Paris tiltrekker norske keramikere seg oppmerksomhet.

– Det var mye folk på åpningen forrige helg. Det er viktig at det ikke bare er nordmenn som møter opp, men at også franskmenn er interessert, sier Heidi Bjørgan.

Hun er en av femten norske keramikere som er representert på utstillingen «Le Cru & le Cuit», som pågår akkurat nå. Utstillingen er en del av mønstringen «Circuits céramiques» med godt over 40 andre keramikkerutstillinger i metropol.

Syv av de femten kunstneren er bosatt i bergensområdet, flere av de andre er utdannet ved Kunsthøgskolen i Bergen.

Kunsthistoriker Jorunn Veiteberg har kuratert utstillingen. Hun er også professor ved Kunsthøgskolen i Bergen og har lagt merke til den vestlandske slagsiden.

– Men hvorfor ikke? Det gjør ikke noe at vi flytter fokuset ut av Oslo en gang iblant, sier hun og vedgår at en del av forklaringen er at hun kjenner best til hva som rører seg i keramikermiljøet i Bergen.

Veiteberg synes at keramikkmønstringen i Paris viser at norske kunsthåndverkere holder et høyt nivå. Hun gir norske støtteordninger noe av æren for det.

– Folk kan ta seg tid til å eksperimentere og ta sjanser. Arbeidene trenger ikke nødvendigvis være salgbare. Det gir frihet til kunstnerne, sier hun.

Veiteberg trekker også frem kunstutdannelsen i Norge som er tydelig på at kunsthåndverk også er kunstnerisk praksis.

– Det gir en annen måte å tenke på, sier hun.

Bergensbaserte Heidi Bjørgan har vært representert på alle de tre utenlandsutstillingene organisasjonen Norske Kunsthåndverkere har deltatt på i år. Også hun trekker frem den norske kunstutdanningen, og særlig Kunsthøgskolen i Bergen.

– Det er viktig å bli lagt merke til ute. Jeg håper å komme i kontakt med gallerier som vil vise kunsten min, og knytte kontakter med andre kunstnere. Det har vært mitt år i år, sier hun.

Bergensgalleri på Art Copenhagen

Ingrid Berven og Thomas Pihl er noen av kunstnerne som får vist arbeidene sine på kunstmessen Art Copenhagen denne helgen. Det er bergensgalleriet Galleri s.e. som presenterer de to sammen med 11 andre kunstnere i galleriets stall, blant dem Sindre Foss Skancke og årets festspluttstiller, Knut Åsdam. På Art Copenhagen presenterer bortimot 80 nordiske gallerier sentrale kunstnere fra den internasjonale samtidskunstscenen. Messen, som kaller seg Skandinavias største, tar mål av seg å være et møtested for kunstsamlere, gallerier, kunstnere, kuratorer og det jevne kunstpublikum.